

Vergaderjaar 2014–2015

30 169

Mantelzorg

Nr. 41

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 18 juni 2015

Tijdens de behandeling van het wetsvoorstel maatregelen Wet werk en bijstand en enkele andere wetten in de Eerste Kamer heeft het kabinet toegezegd om samen met onder andere gemeenten en het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) te onderzoeken wat de mogelijke effecten zijn van de kostendelersnorm in de Algemene Ouderdomswet (AOW) op de keuzes van mensen rond het verlenen van mantelzorg.

Gezien de doelstellingen van het kabinet rond de decentralisatie van de langdurige zorg is het van belang dat mensen de ruimte krijgen om mantelzorg voor ouderen op zich te kunnen en willen nemen. Het kabinet geeft hiermee gehoor aan de zorg bij een meerderheid in de Senaat rond de samenloop van de kostendelersnorm in de AOW met de hervormingen in de langdurige zorg, juist ten aanzien van de mantelzorg. De invoering van de kostendelersnorm is met een jaar uitgesteld naar 1 juli 2016, zodat genoemde effecten in kaart konden worden gebracht.

Bijgaand treft u het onderzoek, uitgevoerd door onderzoeksbureau Panteia¹, naar de effecten van de kostendelersnorm in de AOW op de mantelzorg aan. Het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) is aan de hand van een literatuurstudie nagegaan wat er bekend is over de combinatie van veranderingen in inkomen, huishoudensvorm en mantelzorg. Ook deze studie treft u bijgaand aan².

Uit het onderzoek door Panteia komt geen sluitend beeld van de effecten naar voren, maar wordt wel geconcludeerd dat de kostendelersnorm voor een deel van de doelgroep een negatieve invloed kan hebben op de keuze rond mantelzorg. Het SCP concludeert, op basis van eigen literatuuronderzoek en de gegevens van het onderzoek van Panteia, dat het zicht op de problematiek beperkt is.

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

² Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

In 2016 krijgen ouderen te maken met een stapeling van nieuw beleid, ook in het kader van de decentralisaties. Omdat er weinig bekend is over de driehoeksrelatie tussen mantelzorg, huishoudensvorming en inkomensvoorzieningen, geeft het SCP in overweging dit vanuit een levenslooperperspectief in kaart te brengen. Welke resultaten van deze aanpak te verwachten zijn, bespreek ik met het SCP.

Gezien bovenstaande onzekerheden en het belang van de ondersteuning van mantelzorgers heeft het kabinet besloten de invoering van de kostendelersnorm in de AOW uit te stellen van 1 juli 2016 naar 1 januari 2018.

Dit uitstel betekent dat (toekomstige) AOW-gerechtigden die onder de kostendelersnorm zouden gaan vallen, niet te maken gaan krijgen met een verlaging van de AOW-uitkering met 5% van het netto wettelijk minimumloon in 2016 en 10% van het netto wettelijk minimumloon in 2017. Het kabinet stelt hiervoor cumulatief € 131 miljoen beschikbaar (€ 27 miljoen in 2016 en € 104 miljoen in 2017). Dit bedrag wordt gedekt in het totale budgettaire beeld bij de begroting 2016 van SZW.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
J. Klijnsma